

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT

Бр. 11-5309/3
14-12-2023 20
Скопје

До
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО
ул. Аминта Трети бр. 2
1000 Скопје

ПРЕДМЕТ: Мислење по текстот на Предлог- Законот за изменување и дополнување на Законот за земјоделско земјиште

Со оглед на фактот што на Единствениот национален електронски регистар на прописи на Република Северна Македонија (ЕНЕР) е поставен текстот на предлог законот за изменување и дополнување на Законот за земјоделско земјиште, а тргнувајќи од значењето на материјата што ја уредува овој закон, Државната комисија за спречување корупција (Државна комисија) смета за потребно да се произнесе по предложениот текст.

По спроведената анализа на текстот на предлог законот согласно одредбите утврдени во Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, Државната комисија го дава следното:

МИСЛЕЊЕ

Според предлагачот, целта на измените и дополнувањето на Законот за земјоделското земјиште се во насока на доуредување на постоечките законски решенија кои ја регулираат оваа материја, посебно во делот на пренамената на земјоделско земјиште од прва до четврта катастарска класа за изградба на енергетски објекти.

Од тука измените се однесуваат на членот 48 став 1 од Законот за земјоделско земјиште кој се менува и гласи:

Земјоделското земјиште може да се пренамени во градежно во постапка пропишана со Законот за урбанистичко планирање и согласно овој закон или да се користи за неземјоделски цели согласно со членот 51 од овој закон.

Новината е во тоа што согласно предложените измени земјоделското земјиште ќе се пренамени во градежно земјиште согласно Закон за урбанистичко планирање.

Имајќи го предвид фактот дека има предлог за измена и дополна на закон за урбанистичко планирање, односно член 9 со кој се менува член 54 ставот (4) од законот кој гласи:

„Земјиштето опфатено со проектниот опфат на урбанистички проект од членот 58 став (6) од овој закон добива статус на градежно земјиште освен доколку во

урбанистичкиот проект биде уредено со посебна одредба дека го задржува статусот на земјоделско, шумско или друго земјиште.“

Додека во постоечкиот член 54 став 4 од законот гласи Земјиштето опфатено со проектниот опфат на урбанистички проекти од членот 58 став (6) од овој закон го задржува статусот на земјоделско, шумско или друго земјиште што го имало и пред одобрувањето на урбанистичкиот проект.

При компаративна анализа се констатира дека со предложените измени на двата Закони се предвидува да се дојде до пренамена од земјоделско на градежно земјиште на многу поедноставен начин, а во однос на примена на законите се констатира дека истиот претставува ризик од корупција со тоа што пренамената на земјиштето ќе направи и согласно закон за урбанистичко планирање како и согласно закон за земјоделското земјиште и со тоа се остава простор за конфузија при спроведување на постапките во пракса.

Понатаму по став 1 од истиот член се додаваат два нови става 2 и 3 кои гласат:

“Земјоделското земјиште од I и II катастарска класа не може да биде пренаменето заради донесување на урбанистички проект вон опфатот на урбанистички план и урбанистички план вон населено место со кое се планира наменска зона за енергетски градби (хидроелектрични центри, термоелектрични центри, нуклерани електрани, ветерни електрани, концентрациони сончеви електрани, електрани на биогориво и површински соларни и фотоволтаични електрани).

Земјоделското земјиште од III и IV катастарска класа не може да биде пренаменето заради донесување на урбанистички проект вон опфатот на урбанистички план и урбанистички план вон населено место со кое се планира наменска зона за енергетски градби (хидроелектрични центри, термоелектрични центри, нуклерани електрани, ветерни електрани, концентрациони сончеви електрани, електрани на биогориво и површински соларни и фотоволтаични електрани) само доколку во катастарската општина за каде се планира донесување односно одобрување на урбанистичкиот план односно урбанистичкиот проект нема земјоделско земјиште од пониска катастарска класа.

Предлог законот за именување и дополнување предвидува исклучок од став 2 и 3 на овој член односно земјоделското земјиште од I до IV катастарска класа може да биде предмет на пренамена доколку урбанистичкиот проект е за планирање на градби за кои со закон е уреден стратешки интерес и пренамената се врши со донесувањето на законот со кој е уреден стратешки интерес.

Начинот на катастарско класирање и утврдувањето и запишувањето на промената на катастарската култура и класа на земјиштето е утврдено во Правилникот за начинот на катастарското класирање и утврдувањето и запишувањето на промената на катастарската култура и класа на земјиштето („Службен весник на Република Македонија“ број 144/2013, 95/2015, 128/2015 и бр.149/2017) .

Според катастарската култура земјиштето се распоредува како плодно земјиште, неплодно земјиште и земјиште под вода.

Земјиштето за секоја катастарска култура што е со најдобра плодност се распоредува во прва класа, земјиштето што има непосредно послаба плодност се распоредува се распоредува во втора класа и така редоследно до осмата катастарска класа.

Со предлог измените на законот предлагачот прави отстапки за најплодните земјишта од I до IV катастарска класа наместо да се користат за производство на храна за која им е намената да може да се пренаменат за градби за кои со закон е уреден стратешки интерес.

Согласно наведеното, Државна комисија смета дека целта кон која треба да се стремиме е искористување на природните ресурси преку зголемување на домашното производство на храна со тоа намалување на увозот на храна бидејќи се работи за категории на земјиште кои се најплодни.

Државната комисија смета дека предлог измените се спротивни на една од целите на Законот за земјоделското земјиште а тоа е рационално користење на земјоделското земјиште бидејќи е добро од општ интерес за Републиката кое ужива посебна заштита.

Од големо значење за енергетиката во земјава е користењето на сонцето како извор на енергија, но не треба да се дозволи фотоволтаични електрани да се поставуваат на плодно земјиште.

Имајќи го во предвид горенаведеното, Државната комисија смета дека предложените измени од страна на надлежното министерство се спротивни на препораките утврдени во Националната стратегија за спречување на корупцијата и судирот на интереси (2021-2025) усвоена од страна на Собранието на Република Северна Македонија, во која во делот на земјоделството се дијагностицирани и селектирани приоритетните проблеми кои генерираат висок ризик од корупција со идентификувани мерки за нивно надминување.

По барање на предлагачот ДКСК
Изработил: С.И.
Одобрил: А.С.